

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, издаваат

УКАЗ ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СИСТЕМОТ ЗА ПРОЦЕНКА НА ЛИЦА СО ПОПРЕЧЕНОСТ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за системот за проценка на лица со попреченост,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 21 јануари 2026 година.

Бр. 08-455/1
21 јануари 2026 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Гордана Сиљановска-Давкова, с.р.

Претседател на Собранието
на Република Северна
Македонија,
Африм Гаши, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СИСТЕМОТ ЗА ПРОЦЕНКА НА ЛИЦА СО ПОПРЕЧЕНОСТ

Член 1

Во Законот за системот за проценка на лица со попреченост („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 209/23), во член 3 во ставот (1) зборовите: „децата и“ и „Законот за заштита на децата,“ се бришат.

По ставот (2) се додаваат два нови става (3) и (4), кои гласат:

„(3) Одредбите од овој закон кои се однесуваат на лиценцирањето на стручните лица кои вршат проценка, националната методологија за проценка на попреченост, стручната проверка при ревизија на оценките и на Регистарот на лица со попреченост, се применуваат и на функционалната проценка, која ја врши Службата за функционална проценка при Јавната здравствена установа – Здравствен дом Скопје.

(4) Начинот на примена на Националната методологија за проценка на попреченост и на внесување на податоците за децата со попреченост во Регистарот на лица со попреченост од Службата за функционална проценка, при Јавната здравствена установа – Здравствен дом Скопје, начинот на вршење стручна проверка при ревизија на оценките во системот на функционална проценка, начинот на пристапување и преземање на медицинската документација потребна за утврдување попреченост на лицето од Националниот систем за електронски евиденции во здравството, како и начинот на координација и соработка на надлежните органи и установи во системот за проценка на попреченост и системот на функционална проценка ги пропишува министерот за социјална политика, демографија и млади (во натамошниот текст: министерот), во соработка со министерот за здравство.“.

Член 2

Во член 4 во точката 1 по зборот „недискриминација“ се става записка и се додаваат зборовите: „како и обезбедување на пристапност и соодветно приспособување во сите фази на постапката“.

Во точката 4 по зборот „попреченост“ се додаваат зборовите: „како и обезбедување на активно учество и согласност на лицето, вклучително и право на придружник,“.

Во точката 8 сврзникот „и“ се заменува со точка и записка.

Во точката 9 точката на крајот на реченицата се заменува со сврзникот „и“.

По точката 9 се додава нова точка 10, која гласи:

„10. Отчетност и транспарентност на вклучените органи и стручните лица кои вршат проценка на попреченост.“.

Член 3

Во членот 5 зборовите: „Министерството за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите: „Министерството за социјална политика, демографија и млади“.

Член 4

Во член 7 во ставот (2) зборовите: „Министерството за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите: „Министерството за социјална политика, демографија и млади“.

Член 5

Во член 8 ставот (1) се менува и гласи:

„Министерството склучува договор или меморандум за соработка со Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија со кој се уредува начинот на кој стручните лица кои вршат проценка и се вработени во Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија вршат проценки во рамките на системот за проценка на лица со попреченост.“.

Член 6

Во член 9 во ставот (1) зборовите: „вработени или“ се бришат.

Член 7

Во член 11 во ставот (1) зборовите: „за труд и социјална политика (во натамошниот текст: министерот),“ се бришат.

Член 8

Во член 17 во ставот (4) по зборовите: „спроведување на“ се додаваат зборовите: „програмата за обука за стручни лица кои вршат проценка и“.

Член 9

Во член 18 во ставот (3) по зборовите: „за обучувач“ се става записка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Член 10

Во член 22 во ставот (1) зборовите: „Министерството, Јавната установа Завод за рехабилитација на деца и младинци - Скопје“ се заменуваат со зборовите: „Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија“.

Член 11

Во член 24 во ставот (1) зборовите: „Министерството, Јавната установа Завод за рехабилитација на деца и младинци - Скопје“ се заменуваат со зборовите: „Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија“.

Ставот 2 се менува и гласи:

„Стручното лице кое врши проценка од ставот (1) на овој член, има овластен пристап до медицинската документација потребна за утврдување попреченост на лицето и можност за нејзино преземање од Националниот систем за електронски евиденции во здравството.“.

По ставот (5) се додаваат два нови става (6) и (7), кои гласат:

„(6) Сите известувања од Министерството до барателот се доставуваат во лесно разбирлив формат а, по потреба или барање, во пристапен формат.

(7) Министерството обезбедува двонасочна електронска комуникација и следење на предметот преку пристапен ИКТ интерфејс.“.

Член 12

Во член 27 ставот (2) се менува и гласи:

„Националната методологија за проценка на попреченост се заснова на Меѓународната класификација на функционирање, попреченост и здравје (МКФ), Конвенцијата за правата на лицата со попреченост на Организацијата на Обединетите нации и најдобрите практики, во чиј фокус се здравјето и состојбите поврзани со здравјето кај лицата со попреченост, како и нивната функционалност, интеракција и учеството во заедницата.“.

Ставот (4) се менува и гласи:

„Националната методологија за проценка на попреченост ја донесува Владата на Република Северна Македонија, на предлог на Министерството, изработена во соработка со Министерството за здравство“.

Член 13

Во член 28 во ставот (1) зборовите: „медицинско функционална“ се заменуваат со зборот „биопсихосоцијална“, а по зборот „документација“ се додаваат зборовите: „и функционирањето, потребната поддршка и бариерите во околината“.

Во ставот (2) по точката се додава нова реченица, која гласи:

„Лицето кое се проценува има право на придружник, толкувач за знаковен јазик, материјали во лесно разбирлив формат и други прилагодувања без дополнителен трошок.“.

Член 14

Во член 33 во точката 2 по зборовите: „трошоците за“ се додаваат зборовите: „посета на обука и“.

Член 15

Во член 34 во ставот (4) потточката 5.3 се брише.

Член 16

Во член 35 во ставот (9) по зборот „доставуваат“ се додаваат зборовите: „или да овозможат преземање на“.

Член 17

Службата за функционална проценка при Јавната здравствена установа - Здравствен дом Скопје се основа и работи согласно со Законот за здравствената заштита и Законот за социјалната заштита, во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Имотот, опремата, средствата, архивата и другата документација кои Јавната установа Завод за рехабилитација на деца и младинци - Скопје ги има преземено од Службата за функционална проценка при Јавната здравствена установа - Здравствен дом Скопје се пренесуваат на Службата за функционална проценка при Јавната здравствена установа - Здравствен дом Скопје, во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Вработените во Јавната установа Завод за рехабилитација на деца и младинци - Скопје, кои како стручни лица вршат функционална проценка до денот на влегувањето во сила на овој закон, се преземаат од Службата за функционална проценка при Јавната здравствена установа - Здравствен дом Скопје во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 18

Вработените во Министерството кои како стручни лица вршат проценка на лица со попреченост до денот на влегувањето во сила на овој закон, се преземаат од Фондот за пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 19

Лицата кои се стекнале со сертификат за завршена обука за проценка на попреченост и положили стручен испит, организирани од Министерството во рамките на Проектот за администрирање на социјалното осигурување, до денот на влегувањето во сила на овој закон, се должни во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон до Министерството да поднесат пријава за стекнување лиценца за стручно лице кое врши проценка.

Министерството во рок од 15 дена од денот на приемот на пријавата од ставот (1) на овој член, издава лиценца за стручно лице кое врши проценка, ако лицето од ставот (1) на овој член, ги исполнува условите од член 10 став (1) точки 1, 2 и 3 и став (2) од Законот за системот за проценка на лица со попреченост („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 209/23).

На лицата од ставот (1) на овој член кои нема да поднесат пријава за стекнување лиценца за стручно лице кое врши проценка во рокот од ставот (1) на овој член или кои не ги исполнуваат условите од член 10 став (1) точки 1, 2 и 3 и став (2) од Законот за системот за проценка на лица со попреченост („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 209/23), нема да им се издаде лиценца за стручно лице кое врши проценка.

Член 20

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 21

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.